

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN MAGISTRAL
NEFT VA GAZ QUVURLARIGA XIMAT KO‘SATISH VA
DEFEKTOSKOPIYA FANIDAN MALAKA TEST SINIVI
TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN MAGISTRAL NEFT VA GAZ QUVURLARIGA XIMAT KO‘SATISH VA DEFEKTOSKOPIYA FANIDAN MALAKA TEST SINIVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta‘lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida Magistral neft va gaz quvurlariga xizmat ko‘rsatish va defektoskopiya fani talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me‘yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me‘yoriy asoslar

1.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi **“Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta‘lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”**gi 572-sonli Qarori.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

“Magistral neft va gaz quvurlari ekplutativasi”

1. Magistral quvurlar haqida umumiy tushuncha;
2. Quvur materiallari va konstruksiyasi;
3. Quvurlarni yotqizish va montaj qilish;
4. Ekspluatsiya va texnik xizmat;
5. Korroziya va himoya usullari;
6. Avariya va xavfsizlik.

“Defektoskopiya asoslari”

1. Defektoskopiya haqida umumiy tushuncha;
2. Buzulmasdan nazorat(NDT) usullari;
3. Ultrasonik nazorat;
4. Radiagrafik nazorat;
5. Magnit nazorat usullari.

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Magistral quvurlar haqida umumiy tushunch	Magistral neft va gaz quvurlarini ishlatishning asosiy yo'nalishlariga doir masalalarni yechishini bilish, farqlash hamda hayotiy vaziyatlarda tahlil qilish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.	6 ta
2	Quvur materiallari va konstruksiyasi	Magistral neft va gaz quvurlarining sinov va tekshiruvlarining asosiy jarayonlariga oid masalalar yechishni, hayotiy vaziyatlarda tahlil qilishni, qonun va qonuniyatlarni hayotiy vaziyatlarda tahlil qilish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.	2ta
3	Quvurlarni yotqizish va montaj qilish	Magistral neft va gaz quvurlarini ishlatish jarayonlarining asosiy uskunolari boblariga oid masalalar yechishni biladi, qonun va qonuniyatlarni hayotiy vaziyatlarda tahlil qila oladi, magistral neft va gaz quvurlarini tarkibidagi elementlarni vazifalari bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.	1 ta
4	Ekspluatsiya va texnik xizmat	Magistral neft va gaz quvurlari va kompressorlariga doir masalalar yechishda qonuniyatlarni to'g'ri qo'llay oladi, magistral neft va gaz quvurlari va kompressorlarini vazifalari bo'yicha bilim va amaliyotda qo'llay olish ko'nikmalarga ega bo'ladi.	2 ta
5	Korroziya va himoya usullari	Korroziya va himoya usullari.	7 ta
6	Avariya va xavfsizlik.	Avariya va xavfsizlik.	3 ta

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Defektoskopiya haqida umumiy tushuncha.	Defektoskopiya haqida umumiy tushunchalar.	6 ta
2	Buzilmasdan nazorat(NDT) usullari.	Buzilmasdan nazorat(NDT) usullari.	2 ta

3	Ultrasonik nazorat.	Ultrasonik nazorat.	3 ta
4	Radiagrafik nazorat.	Radiagrafik nazorat.	1 ta
5	Magnit nazorat usullari.	Korroziya va himoya usullari.	7 ta

V. Baholanadigan kognitiv ko'nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %
2.	Qo'llash	O'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta'limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %
3.	Mulohaza qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %

VI. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To'rtta variantdan bittasi to'g'ri bo'lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to'g'rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to'g'ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VII. Baholash mezonlari va ajratilgan vaqt

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to'g'ri javob 2 ball, noto'g'ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig'ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me'yori belgilanadi.

VIII. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki

elektron eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1. A.A.Karimov - "Magistral neft va gaz quvurlari ekspuatatsiyasi" Toshkent - 2018.

2. B.B.Rasulov – "Defktoskopiya asoslari" Toshkent 2019.

**Eslatma:* test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan - to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.